
OFFERYNNAU STATUDOL CYMRU

2006 No. 126

**Rheoliadau Grantiau a Benthyciadau Dysgu
y Cynulliad (Addysg Uwch) (Cymru) 2006**

RHAN 11

CYMORTH AT GYRSIAU RHAN-AMSER

Myfyrwyr rhan-amser cymwys

50.—(1) Mae gan fyfyrwr rhan-amser cymwys hawl i gael cymorth mewn cysylltiad ag ymgymryd â chwrs rhan-amser dynodedig yn ddarostyngedig i'r Rhan hon ac yn unol â hi.

(2) Mae person yn fyfyrwr rhan-amser cymwys mewn cysylltiad â chwrs rhan-amser dynodedig—

- (a) os yw'r Cynulliad Cenedlaethol wedi penderfynu mewn cysylltiad â'r cwrs hwnnw fod y person wedi'i grybwyll yn Atodlen 1; a
- (b) os nad yw'r person wedi'i hepgor gan baragraff (3).

(3) Nid yw person yn fyfyrwr rhan-amser cymwys—

- (a) os rhoddwyd neu os talwyd i'r person hwnnw mewn perthynas ag ymgymryd â'r cwrs rhan-amser—
  - (i) bwrsari gofal iechyd p'un a yw swm y bwrsari hwnnw yn cael ei gyfrifo drwy gyfeirio at incwm y person neu beidio;
  - (ii) unrhyw lwfans o dan Reoliadau Lwfansau Myfyrwyr Nyrsio a Bydwreigiaeth (Yr Alban) 1992(1); neu
  - (iii) lwfans gofal iechyd yr Alban p'un a yw swm y lwfans hwnnw yn cael ei gyfrifo drwy gyfeirio at incwm y person neu beidio;
- (b) os yw'r person hwnnw wedi torri unrhyw rwymedigaeth i ad-dalu unrhyw fenthyciad;
- (c) os yw'r person hwnnw wedi cyrraedd ei 18 oed ac nad yw wedi dilysu unrhyw gytundeb ynglŷn â benthyciad a wnaed gydag ef pan oedd o dan 18 oed;
- (ch) os yw'r person hwnnw, ym marn y Cynulliad Cenedlaethol, wedi dangos drwy ei ymddygiad nad yw'n addas i gael cymorth; neu
- (d) yn ddarostyngedig i baragraff (4), os yw'n garcharor sy'n bwrw dedfryd o gaethiwed.

(4) Nid yw paragraff (3)(d) yn gymwys mewn perthynas â blwyddyn academiaidd pryd y mae'r myfyrwr yn mynd i'r carchar i fwrw dedfryd mewn caethiwed neu'n cael ei ryddhau o'r carchar ar ôl bwrw dedfryd o'r fath.

(5) At ddibenion paragraffau (3)(b) a (3)(c), ystyr "benthyciad" ("loan") yw benthyciad a wnaed o dan y ddeddfwriaeth ar fenthyciadau i fyfyrwyr.

(6) Mewn achos lle mae'r cytundeb ynglŷn â benthyciad yn ddarostyngedig i gyfraith yr Alban, dim ond os cafodd y cytundeb ei wneud—

- (a) cyn 25 Medi 1991, a
- (b) gyda chydysyniad curadur y benthyciwr neu ar adeg pan nad oedd ganddo guradur y bydd paragraff 3(c) yn gymwys.

(7) Nid oes gan fyfyrwr rhan-amser cymwys hawl i gael cymorth o dan reoliad 53(1)(b) neu reoliad 54 os paragraff 7 yw'r unig baragraff o 1 i 8 o Atodlen 1 y mae'n syrthio odano.

(8) Nid oes gan fyfyrwr rhan-amser cymwys hawl i gael cymorth—

- (a) o dan reoliad 53(1)(a) oni bai ei fod yn ymgymryd â'r cwrs rhan-amser dynodedig yng Nghymru neu Loegr; neu
- (b) o dan reoliad 53(1)(b) neu 54 oni bai ei fod yn ymgymryd â'r cwrs rhan-amser dynodedig yn y Deyrnas Unedig.

(9) Nid oes gan fyfyrwr rhan-amser cymwys hawl i gael cymorth o dan reoliad 53 os yw wedi ymgymryd ag un neu fwy o gyrsiau rhan-amser am gyfanswm o wyth blynedd academaidd a'i fod wedi cael mewn perthynas â phob un o'r blynyddoedd academaidd hynny fenthyciad neu grant o'r math a ddisgrifir ym mharagraff (10).

(10) Dyma'r benthyciadau a'r grantiau y cyfeirir atynt ym mharagraff (9)—

- (a) benthyciad, grant mewn perthynas â ffioedd neu grant at lyfrau, teithio a gwariant arall bob un wedi'i roi mewn perthynas â blwyddyn academaidd cwrs rhan-amser yn unol â rheoliadau a wnaed o dan adran 22 o'r Ddeddf;
- (b) benthyciad, grant mewn perthynas â ffioedd neu grant at lyfrau, teithio a gwariant arall bob un wedi'i roi mewn perthynas â blwyddyn academaidd cwrs rhan-amser gan yr Adran Cyflogi a Dysgu (Gogledd Iwerddon) yn unol â rheoliadau a wnaed o dan Erthyglau 3 ac 8(4) o Orchymyn Addysg (Cymorth i Fyfirwyr) (Gogledd Iwerddon) 1998(2); neu
- (c) benthyciad mewn perthynas â blwyddyn academaidd cwrs rhan-amser a roddwyd yn unol â rheoliadau a wnaed o dan adrannau 73(f), 73B a 74(1) o Ddeddf Addysg (Yr Alban) 1980(3).

(11) Nid oes gan fyfyrwr rhan-amser cymwys hawl i gael cymorth o dan reoliad 53 os oes ganddo radd gyntaf oddi wrth sefydliad addysgol yn y Deyrnas Unedig.

(12) At ddibenion paragraff (11), nid yw gradd yn cael ei thrin fel gradd gyntaf—

- (a) os yw'n radd (heblaw gradd anrhydedd) sydd wedi'i dyfarnu i fyfyrwr rhan-amser cymwys sydd wedi cwblhau'r modiwlau, yr arholiadau neu'r dulliau asesu eraill sy'n angenrheidiol at gwrs ei radd gyntaf;
- (b) os ymgymeryd â'r cwrs mewn sefydliad addysgol yn y Deyrnas Unedig; ac
- (c) os yw'r myfyrwr rhan-amser cymwys wedi'i gofrestru i barhau â'r cwrs yn yr un sefydliad addysgol ar ôl i'w radd gael ei dyfarnu er mwyn sicrhau gradd anrhydedd pan gwblheir y modiwlau, yr arholiadau neu'r dulliau asesu eraill sy'n angenrheidiol.

(13) Os daw myfyrwr yn fyfyrwr rhan-amser cymwys yn ystod blwyddyn academaidd o ganlyniad i un o'r digwyddiadau a restrir ym mharagraff (14), caiff fod â hawl i gael cymorth yn unol â'r Rhan hon mewn perthynas â'r flwyddyn academaidd honno ond nid oes ganddo hawl i gael cymorth o dan y Rhan hon mewn perthynas ag unrhyw flwyddyn academaidd sy'n dechrau cyn y flwyddyn academaidd y digwyddodd y digwyddiad perthnasol ynddi.

---

(2) O.S. 1998/1760 (G.I. 14).

(3) 1980 p.44; diwygiwyd adran 73(f) gan Ddeddf Addysgu ac Addysg Uwch 1998 (p. 30), adran 29(1) a Deddf Addysg (Gwaddoliad Graddedigion a Chymorth i Fyfirwyr (Yr Alban) 2001 (dsa6), adran 3(2) a diwygiwyd adran 74 gan Ddeddf Ysgolion Hunan-lywodraethol etc. (Yr Alban) 1989 (p. 39), Atodlen 10, paragraff 8(17). Trosglwyddwyd swyddogaethau'r Cynulliad Cenedlaethol i Weinidogion yr Alban yn rhinwedd adran 53 o Ddeddf yr Alban 1998 (p. 46).

- (14) Dyma'r digwyddiadau y cyfeirir atynt ym mharagraff (13)—
- (a) bod cwrs y myfyriwr yn dod yn gwrs rhan-amser dynodedig; neu
  - (b) bod y myfyriwr, priod y myfyriwr, partner sifil y myfyriwr neu riant y myfyriwr yn cael ei gydnabod fel ffoadur neu'n cael caniatâd i ddod i mewn i'r Deyrnas Unedig neu i aros yno fel y'i crybwyllir ym mharagraff 3 o Atodlen 1.
- (15) Er gwaethaf paragraff (2), mae person yn fyfyrwr rhan-amser cymwys at ddibenion y Rhan hon os yw'n bodloni'r amodau ym mharagraffau (16) neu (17).
- (16) Yr amodau yn y paragraff hwn yw—
- (a) bod y person wedi ymgymhwyso fel myfyriwr rhan-amser cymwys mewn cysylltiad â blwyddyn academiaidd gynharach ar y cwrs rhan-amser dynodedig presennol yn unol â rheoliadau a wnaed o dan adran 22 o'r Ddeddf;
  - (b) bod y person wedi bod yn preswyllo'n arferol yng Nghymru ar ddiwrnod cyntaf blwyddyn academiaidd gyntaf y cwrs; ac
  - (c) nad yw statws y person wedi dod i ben neu wedi'i derfynu.
- (17) Yr amodau yn y paragraff hwn yw—
- (a) bod y Cynulliad Cenedlaethol wedi penderfynu o'r blaen fod y person—
    - (i) yn fyfyrwr cymwys mewn cysylltiad â chwrs dynodedig; neu
    - (ii) yn fyfyrwr rhan-amser cymwys mewn cysylltiad â chwrs rhan-amser dynodedig heblaw'r cwrs presennol;
  - (b) bod statws y myfyriwr fel myfyriwr cymwys neu fel myfyriwr rhan-amser cymwys mewn cysylltiad â'r cwrs hwnnw wedi'i drosi neu wedi'i drosglwyddo o'r cwrs hwnnw i'r cwrs presennol o ganlyniad i drosi neu drosglwyddo unwaith neu fwy yn unol â rheoliadau a wnaed o dan adran 22 o'r Ddeddf;
  - (c) bod y person wedi bod yn preswyllo'n arferol yng Nghymru ar ddiwrnod cyntaf blwyddyn academiaidd gyntaf y cwrs yn is-baragraff (a); ac
  - (ch) nad yw statws y person fel myfyriwr cymwys wedi'i derfynu.
- (18) Nid oes gan fyfyrwr rhan-amser cymwys, ar unrhyw un adeg, hawl i gael cymorth—
- (a) at fwy nag un cwrs rhan-amser dynodedig;
  - (b) at gwrs rhan-amser dynodedig a chwrs dynodedig;
  - (c) at gwrs rhan-amser dynodedig a chwrs ôl-raddedig dynodedig.

Cyrsiau rhan-amser dynodedig

51.—(1) Yn ddarostyngedig i baragraff (2), mae cwrs rhan-amser yn gwrs dynodedig at ddibenion adran 22(1) o'r Ddeddf a rheoliad 50—

- (a) os yw wedi'i grybwyll yn Atodlen 2, heblaw ym mharagraff 4 o'r Atodlen honno;
- (b) os yw'n para o leiaf un flwyddyn academiaidd ac nad yw'n para fwy na dwywaith y cyfnod y mae ei angen fel rheol i gwblhau cwrs amser-llawn sy'n arwain at yr un cymhwyster;
- (c) os yw'n cael ei ddarparu'n gyfan gwbl gan sefydliad neu sefydliadau addysgol yn y Deyrnas Unedig a ariennir yn gyhoeddus neu'n cael ei ddarparu gan sefydliad neu sefydliadau o'r fath ar y cyd â sefydliad neu sefydliadau y tu allan i'r Deyrnas Unedig; ac
- (ch) nad yw wedi'i ddynodi gan neu o dan reoliad 5.

(2) Nid yw cwrs sy'n syrthio o fewn paragraff 6 neu 7 o Atodlen 2 yn gwrs rhan-amser dynodedig os yw corff llywodraethu ysgol a gynhelir wedi trefnu darparu'r cwrs hwnnw i un o ddisgyblion yr ysgol.

(3) At ddibenion paragraff (1)—

- (a) mae cwrs yn cael ei ddarparu gan sefydliad os yw'r sefydliad yn darparu'r addysgu a'r goruchwyllo sy'n ffurfio'r cwrs, p'un a yw'r sefydliad wedi gwneud cytundeb gyda'r myfyriwr i ddarparu'r cwrs neu beidio;
- (b) bernir bod prifysgol ac unrhyw goleg neu sefydliad cyfansoddol sydd o natur coleg prifysgol yn cael eu hariannu'n gyhoeddus os yw naill ai'r brifysgol neu'r coleg neu sefydliad cyfansoddol yn cael eu hariannu'n gyhoeddus; ac
- (c) ni fernir bod sefydliad yn cael ei ariannu'n gyhoeddus dim ond am ei fod yn cael arian cyhoeddus oddi wrth gorff llywodraethu sefydliad addysg uwch yn unol ag adran 65(3A) o Ddeddf Addysg Bellach ac Uwch 1992(4).

(4) At ddibenion adran 22 o'r Ddeddf a rheoliad 50(1) caiff y Cynulliad Cenedlaethol ddynodi cyrsiau addysg uwch nad ydynt wedi'u dynodi gan baragraff (1).

Cyfnod cymhwysra

52.—(1) Mae myfyriwr rhan-amser cymwys yn cadw ei statws fel myfyriwr rhan-amser cymwys drwy gydol y cyfnod cymhwysra.

(2) Yn ddarostyngedig i'r paragraffau canlynol, mae'r "cyfnod cymhwysra" ("*period of eligibility*") ym mharagraff (1) yn rhedeg tan ddiwedd y flwyddyn academiaidd y bydd y myfyriwr rhan-amser cymwys yn cwblhau ei gwrs rhan-amser dynodedig ynddi.

(3) Caiff y Cynulliad Cenedlaethol, ar unrhyw adeg, adnewyddu neu estyn y cyfnod cymhwysra am unrhyw gyfnod ychwanegol y bydd yn penderfynu arno.

(4) Mae'r cyfnod cymhwysra yn terfynu pan fydd y myfyriwr rhan-amser cymwys—

- (a) yn tynnu'n ôl o'i gwrs rhan-amser dynodedig o dan amgylchiadau lle nad yw'r Cynulliad Cenedlaethol wedi trosglwyddo neu wedi trosi neu lle na fydd yn trosglwyddo neu yn trosi ei statws o dan reoliad 57 neu 58; neu
- (b) yn rhoi'r gorau i'w gwrs rhan-amser dynodedig neu'n cael ei ddiarddel oddi arno.

(5) Caiff y Cynulliad Cenedlaethol derfynu'r cyfnod cymhwysra os yw'r myfyriwr rhan-amser cymwys wedi dangos drwy ei ymddygiad nad yw'n addas i gael cymorth.

(6) Os yw'r Cynulliad Cenedlaethol wedi'i fodloni bod myfyriwr rhan-amser cymwys wedi methu â chydymffurfio ag unrhyw ofyniad i roi gwybodaeth o dan y Rhan hon neu ei fod wedi rhoi gwybodaeth sy'n anghywir o ran manylyn perthnasol, caiff y Cynulliad Cenedlaethol gymryd unrhyw rai o'r camau canlynol y mae'n credu eu bod yn briodol o dan yr amgylchiadau—

- (a) terfynu'r cyfnod cymhwysra;
- (b) penderfynu nad oes gan y myfyriwr hawl mwyach i gael unrhyw gymorth penodol neu unrhyw swm penodol o gymorth;
- (c) trin unrhyw gymorth a dalwyd i'r myfyriwr fel gordaliad y caniateir ei adennill o dan reoliad 61.

Cymorth at gyrsiau rhan-amser

53.—(1) At ddibenion y rheoliad hwn, dyma'r cymorth sydd ar gael—

- (a) grant mewn perthynas â ffioedd nad yw'n fwy na'r lleiaf o'r symiau canlynol—
  - (i) y grant sylfaenol, a
  - (ii) y "ffioedd gwirioneddol" ("*actual fees*"), sef swm y ffioedd a godir mewn perthynas â blwyddyn academiaidd ar y cwrs rhan-amser dynodedig; a

---

(4) 1992 p. 13; mewnosodwyd adran 65(3A) gan Ddeddf Addysgu ac Addysg Uwch 1998 (p. 30), adran 27.

- (b) grant nad yw'n fwy na £1,000 at lyfrau, teithio a gwariant arall mewn cysylltiad â'r cwrs rhan-amser dynodedig.
- (2) Mae'r grant sylfaenol yn amrywio yn ôl pa mor ddwys yw'r astudio.
- (3) Cyfrifir pa mor ddwys yw'r astudio fel a ganlyn a'i fynegi fel canran
FT:PT x 100

lle

FT yw nifer y blynyddoedd academiaidd y mae ei angen fel arfer i gwblhau cwrs sy'n cyfateb mewn amser-llawn i'r cwrs rhan-amser dynodedig

PT yw nifer y blynyddoedd academiaidd y mae ei angen fel arfer i gwblhau'r cwrs rhan-amser dynodedig.

- (4) Y "grant sylfaenol" ("*basic grant*") yw—
  - (a) £590 os yw dwysedd yr astudio yn llai na 60 y cant ("lefel 1");
  - (b) £710 os yw dwysedd yr astudio yn 60 y cant neu fwy ond yn llai na 75 y cant ("lefel 2");
  - (c) £885 os yw dwysedd yr astudio yn 75 y cant neu'n fwy ("lefel 3").
- (5) Yn ddarostyngedig i baragraffau (6) a (7), mae swm y cymorth sy'n daladwy mewn perthynas â blwyddyn academiaidd fel a ganlyn—
  - (a) mae uchafswm y cymorth sydd ar gael o dan baragraff (1) yn daladwy os oes gan y myfyriwr rhan-amser cymwys neu ei bartner hawlogaeth ar ddyddiad ei gais—
    - (i) o dan Ran VII o Ddeddf Cyfraniadau a Budd-daliadau Nawdd Cymdeithasol 1992(5) i gael cymhorthdal incwm, budd-dal tai neu fudd-dal y dreth gyngor; neu
    - (ii) o dan Ran 1 o Ddeddf Ceisio Gwaith 1995(6) i gael lwfans ceisio gwaith ar sail incwm;
    - (iii) neu o dan adran 2 o Ddeddf Cyflogaeth a Hyfforddiant 1973(7) i gael lwfans y fargen newydd;
  - (b) os yw'r incwm perthnasol yn llai na £15,345, mae uchafswm y cymorth sydd ar gael o dan baragraff (1) yn daladwy;
  - (c) os yw'r incwm perthnasol yn £15,345, mae uchafswm y cymorth sydd ar gael o dan baragraff (1)(b) yn daladwy ynghyd â £50 yn llai nag uchafswm y cymorth sydd ar gael o dan baragraff (1)(a);
  - (ch) os yw'r incwm perthnasol yn fwy na £15,345 ond yn llai na £23,145, mae uchafswm y cymorth sydd ar gael o dan baragraff (1)(b) yn daladwy a swm y cymorth sy'n daladwy o dan baragraff (1)(a) yw'r swm a bennir yn unol â pharagraff (6);
  - (d) os yw'r incwm perthnasol yn £23,145, mae uchafswm y cymorth sydd ar gael o dan baragraff (1)(b) yn daladwy a swm y cymorth sy'n daladwy o dan baragraff (1)(a) yw £50;
  - (dd) os yw'r incwm perthnasol yn fwy na £23,145 ond yn llai nag £23,745, mae uchafswm y cymorth sydd ar gael o dan baragraff (1)(b) yn daladwy ac nid oes cymorth yn daladwy o dan baragraff (1)(a);

---

(5) 1992 p. 4; diwygiwyd Rhan VII gan Ddeddf Tai 1991 (p. 52), Atodlen 19, Deddf Cyllid Llywodraeth Leol 1992 (p. 14), Atodlen 9 ac Atodlen 14, Deddf Ceisio Gwaith 1995 (p. 18), Atodlen 2 ac Atodlen 3, Deddf Diwygio Lles a Phensiynau 1999 (p. 30), Atodlen 8 a Deddf Credyd Pensiwn y Wladwriaeth 2002 (p. 16), Atodlen 2 ac Atodlen 3.

(6) 1995 p. 18; diwygiwyd Rhan I gan Ddeddf Hawliau Cyflogaeth 1996 (p. 18), Atodlen 1, Deddf Nawdd Cymdeithasol 1998 (p. 14) Atodlenni 7 ac 8, Deddf Diwygio Lles a Phensiynau 1999 (p. 30), Atodlenni 7, 8 a 13, Deddf Credyd Pensiwn y Wladwriaeth 2002 (p. 16), Atodlen 2, Deddf Cyfraniadau Yswiriant Gwladol 2002 (p. 19), Atodlen 1 a Deddf Treth Incwme (Enillion a Phensiynau) 2003 (p. 18), Atodlen 6.

(7) 1973 c. 50; section 2 as substituted by the Employment Act 1988 (c. 19) was amended by the Employment Act 1989 (c. 38), Schedule 7. Subsections (3A) and (3B) were inserted by the Trade Union Reform and Employment Rights Act 1993 (c. 19), section 47 in relation to Scotland only.

- (e) os yw'r incwm perthnasol yn £23,745 neu fwy ond yn llai na £25,645, nid oes cymorth ar gael o dan baragraff (1)(a) a swm y cymorth sy'n daladwy o dan baragraff (1)(b) yw'r swm sy'n weddill ar ôl didynnu o uchafswm y cymorth sydd ar gael o dan baragraff (1)(b) £1 am bob £9.50 cyflawn y mae'r incwm perthnasol yn fwy nag £23,745;
  - (f) os yw'r incwm perthnasol yn £25,645, nid oes cymorth yn daladwy o dan baragraff (1)(a) a swm y cymorth sy'n daladwy o dan baragraff (1)(b) yw £50;
  - (ff) os yw'r incwm perthnasol yn fwy na £25,645, nid oes cymorth yn daladwy o dan baragraff (1).
- (6) Os yw paragraff (5)(ch) yn gymwys, pennir swm y cymorth sy'n daladwy o dan baragraff (1) (a) drwy dynnu o uchafswm y cymorth sydd ar gael o dan baragraff (1)(a) un o'r symiau canlynol—
- (a) £50 plws £1 arall am bob £9.50, £7.63 neu £5.93 cyflawn y mae'r incwm perthnasol yn fwy na £15,345 yn ôl a yw dwysedd yr astudio ar lefel 1, 2 neu 3, yn y drefn honno; neu
  - (b) os yw'r grant sylfaenol yn fwy na'r ffioedd gwirioneddol, swm sy'n hafal i'r hyn sy'n weddill ar ôl didynnu o'r swm a gyfrifwyd o dan is-baragraff (a) y gwahaniaeth rhwng y grant sylfaenol a'r ffioedd gwirioneddol (oni bai bod y swm yn Rhif negyddol ac os felly mae uchafswm y cymorth sydd ar gael o dan baragraff (1)(a) yn daladwy).
- (7) Os caiff myfyriwr gymorth o dan reoliad 57 perthynas â mwy nag un cwrs rhan-amser dynodedig mewn blwyddyn academiaidd, uchafswm y cymorth o dan baragraff (1)(a) am y flwyddyn honno yw swm y grant sylfaenol am y cwrs sydd â'r dwysedd astudio uchaf y mae'r myfyriwr yn ymgymryd ag ef yn y flwyddyn academiaidd honno.
- (8) At ddibenion y rheoliad hwn—
- (a) ystyr “blwyddyn ariannol” (“*financial year*”) yw'r cyfnod o ddeuddeng mis y mae incwm y myfyriwr rhan-amser cymwys yn cael ei gyfrifo mewn perthynas â hi at ddibenion y ddeddfwriaeth ar dreth incwm sy'n gymwys iddo;
  - (b) ystyr “blwyddyn ariannol flaenorol” (“*preceding financial year*”) yw'r flwyddyn ariannol yn union cyn y flwyddyn ariannol gyfredol;
  - (c) ystyr “dibynnol” (“*dependent*”) yw ariannol ddibynnol yn gyfan gwbl neu'n bennaf;
  - (ch) ystyr “y flwyddyn ariannol gyfredol” (“*current financial year*”) yw'r flwyddyn ariannol sy'n cynnwys diwrnod cyntaf y flwyddyn academiaidd y mae person yn cael ei asesu ar gyfer cymorth mewn perthynas â hi;
  - (d) ystyr “incwm” (“*income*”) yw incwm gros o bob ffynhonnell heb gynnwys unrhyw gredydau treth a ddyfarnwyd yn unol ag unrhyw geisiadau o dan adran 3 o Ddeddf Credydau Treth 2002;
  - (dd) mae i “incwm perthnasol” (“*relevant income*”) yr ystyr a roddir ym mharagraff (9);
  - (e) yn ddarostyngedig i is-baragraff (e), ystyr “partner” (“*partner*”) yw unrhyw un o'r canlynol—
    - (i) priod myfyriwr rhan-amser cymwys;
    - (ii) partner sifil myfyriwr rhan-amser cymwys;
    - (iii) person sydd fel arfer yn byw gyda myfyriwr rhan-amser cymwys fel pe bai'n briod neu'u barther sifil iddo os yw'r myfyriwr rhan-amser cymwys yn 25 oed neu drosodd ar ddiwrnod cyntaf y flwyddyn academiaidd y mae'n cael ei asesu ar gyfer cymorth mewn perthynas â hi ac os dechreuodd y myfyriwr rhan-amser cymwys ar y cwrs rhan-amser dynodedig cyn 1 Medi 2006;
    - (iv) person sydd fel arfer yn byw gyda myfyriwr rhan-amser cymwys fel pe bai'n briod neu'n bartner sifil iddo os yw'r myfyriwr rhan-amser cymwys yn dechrau ar y cwrs rhan-amser dynodedig ar neu ar ôl 1 Medi 2006;

- (f) nid yw person a fyddai fel arall yn bartner o dan is-baragraff (e) yn cael ei drin fel partner—
    - (i) os yw'r person hwnnw a'r myfyriwr rhan-amser cymwys, ym marn y Cynulliad Cenedlaethol, wedi rhoi'r gorau i fyw gyda'i gilydd fel arfer; neu
    - (ii) os yw'r person fel arfer yn byw y tu allan i'r Deyrnas Unedig ac nad yw'n cael ei gynnal gan y myfyriwr rhan-amser;
  - (ff) mae “plentyn” (“*child*”) mewn perthynas â myfyriwr rhan-amser cymwys yn cynnwys unrhyw blentyn i'w bartner ac unrhyw blentyn y mae ganddo gyfrifoldeb rhiant drosto;
  - (g) os yw'r rheoliad hwn yn cyfeirio at ddyddiad a bod myfyriwr rhan-amser cymwys wedi dechrau ar y cwrs rhan-amser dynodedig cyn, ar neu ar ôl y dyddiad hwnnw a bod statws y myfyriwr fel myfyriwr rhan-amser cymwys wedi'i drosglwyddo i'r cwrs rhan-amser dynodedig o ganlyniad i drosglwyddo'r statws hwnnw unwaith neu fwy gan y Cynulliad Cenedlaethol o gwrs rhan-amser (y “cwrs cychwynnol”) y penderfynodd y Cynulliad Cenedlaethol fod y myfyriwr yn fyfyrwr rhan-amser cymwys mewn perthynas ag ef yn unol â rheoliadau a wnaed o dan adran 22 o'r Ddeddf, trinnir y myfyriwr rhan-amser cymwys fel pe bai wedi dechrau ar y cwrs rhan-amser dynodedig ar y dyddiad y dechreuodd ar y cwrs cychwynnol.
- (9) At ddibenion y rheoliad hwn—
- (a) yn ddarostyngedig i is-baragraff (b), mae incwm perthnasol myfyriwr rhan-amser cymwys yn hafal i'w adnoddau ariannol yn y flwyddyn ariannol flaenorol llai—
    - (i) £2,000 mewn perthynas â'i bartner;
    - (ii) £2,000 mewn perthynas â'r unig blentyn neu'r plentyn hynaf sy'n ddibynnol ar y myfyriwr neu ei bartner; a
    - (iii) £1,000 mewn perthynas â phob plentyn arall sy'n ddibynnol ar y myfyriwr neu ei bartner;
  - (b) os yw'r Cynulliad Cenedlaethol wedi'i fodloni bod adnoddau ariannol myfyriwr rhan-amser cymwys yn y flwyddyn ariannol flaenorol yn fwy na'i adnoddau ariannol yn y flwyddyn ariannol gyfredol a bod y gwahaniaeth rhwng y ddau swm yn £1,000 neu fwy, caiff asesu adnoddau ariannol y myfyriwr hwnnw o dan is-baragraff (a) drwy gyfeirio at yr adnoddau hynny yn y flwyddyn ariannol gyfredol;
  - (c) ystyr adnoddau ariannol myfyriwr rhan-amser cymwys mewn blwyddyn ariannol yw cyfanswm ei incwm am y flwyddyn honno ynghyd â chyfanswm yr incwm am y flwyddyn honno sydd gan unrhyw berson sydd ar ddyddiad y cais yn bartner i'r myfyriwr.

Grantiau at gostau byw myfyrwyr rhan-amser anabl

54.—(1) Mae gan fyfyrwr rhan-amser cymwys hawl yn unol â'r Rhan hon i gael grant i helpu gyda'r gwariant ychwanegol y mae'r Cynulliad Cenedlaethol wedi'i fodloni ei bod yn ofynnol i'r myfyriwr rhan-amser cymwys ei dynnu mewn perthynas ag ymgymryd â chwrs rhan-amser dynodedig oherwydd anabled sydd ganddo.

(2) Yn ddarostyngedig i'r paragraffau canlynol, swm y grant o dan y rheoliad hwn yw'r swm sy'n briodol ym marn y Cynulliad Cenedlaethol.

- (3) Rhaid i swm y grant beidio â bod yn fwy na'r canlynol—
  - (a) £9,105 mewn perthynas â blwyddyn academiaidd at wariant ar gynorthwydd personol anfeddygol;
  - (b) £4,795 mewn perthynas â phob blwyddyn academiaidd yn ystod y cyfnod cymhwystra at wariant ar eitemau mawr o offer arbenigol;
  - (c) y gwariant ychwanegol sy'n cael ei dynnu—

- (i) yn y Deyrnas Unedig er mwyn bod yn bresennol yn y sefydliad;
- (ii) yn y Deyrnas Unedig neu y tu allan iddi er mwyn bod yn bresennol, fel rhan o'i gwrs, ar unrhyw gyfnod astudio mewn sefydliad dros y môr neu er mwyn bod yn bresennol yn y Sefydliad Prydeinig ym Mharis;
- (ch) £1,200 mewn perthynas â blwyddyn academiaidd at unrhyw wariant arall gan gynnwys gwariant sy'n cael ei dynnu at y dibenion y cyfeirir atynt yn is-baragraff (a) neu (b) sy'n fwy na'r uchafsymiau penodedig.

Ceisiadau am gymorth

55.—(1) Rhaid i berson (y “ceisydd”) wneud cais am gymorth mewn cysylltiad â phob blwyddyn academiaidd ar gwrs rhan-amser dynodedig drwy lenwi a chyflwyno i'r Cynulliad Cenedlaethol gais ar unrhyw ffurf a chan ddarparu unrhyw ddogfennau y bydd y Cynulliad Cenedlaethol yn gofyn amdanynt.

(2) Y rheol gyffredinol yw bod rhaid i'r cais gyrraedd y Cynulliad Cenedlaethol o fewn cyfnod o chwe mis sy'n dechrau gyda diwrnod cyntaf blwyddyn academiaidd y cwrs y mae'n cael ei gyflwyno mewn perthynas ag ef.

(3) Nid yw'r rheol gyffredinol ym mharagraff (2) yn gymwys—

- (a) os daw'r cwrs yn gwrs rhan-amser dynodedig ar ôl diwrnod cyntaf y flwyddyn academiaidd y mae'r ceisydd yn gwneud cais am gymorth mewn perthynas â hi, ac os felly rhaid i'r cais gyrraedd y Cynulliad Cenedlaethol o fewn cyfnod o chwe mis sy'n dechrau gyda'r diwrnod y cafodd y cwrs ei ddynodi;
- (b) os cydnabuwyd y ceisydd, priod y ceisydd, partner sifil y ceisydd neu riant y ceisydd fel ffoadur neu os rhoddwyd caniatâd iddynt ddod i mewn neu aros fel y'i crybwyllir ym mharagraff 3 o Atodlen 1 ar ôl diwrnod cyntaf y flwyddyn academiaidd y mae'r ceisydd yn gwneud cais am gymorth mewn perthynas â hi, ac os felly rhaid i'r cais gyrraedd y Cynulliad Cenedlaethol o fewn cyfnod o chwe mis sy'n dechrau gyda'r diwrnod y rhoddwyd y gydnabyddiaeth neu'r caniatâd, yn y drefn honno; neu
- (c) os yw'r ceisydd yn gwneud cais am gymorth o dan reoliad 54, ac os felly rhaid i'r cais gyrraedd y Cynulliad Cenedlaethol cyn gynted ag y bo'n rhesymol ymarferol;
- (ch) os yw'r Cynulliad Cenedlaethol o'r farn, ar ôl rhoi sylw i amgylchiadau'r achos penodol, y dylid llacio'r terfyn amser, ac os felly rhaid i'r cais gyrraedd y Cynulliad Cenedlaethol heb fod yn hwyrach na'r dyddiad a bennir ganddo.

(4) Caiff y Cynulliad Cenedlaethol gymryd unrhyw gamau a gwneud unrhyw ymholiadau y mae'n credu eu bod yn angenrheidiol er mwyn penderfynu a yw'r ceisydd yn fyfyrwr rhan-amser cymwys, a oes ganddo hawl i gael cymorth a swm y cymorth sy'n daladwy, os oes swm yn daladwy o gwbl.

(5) Rhaid i'r Cynulliad Cenedlaethol hysbysu'r ceisydd a oes ganddo hawl i gael cymorth neu beidio ac, os oes gan y ceisydd hawl, swm y cymorth sy'n daladwy mewn perthynas â'r flwyddyn academiaidd, os oes swm yn daladwy o gwbl.

Gwybodaeth

56. Mae Atodlen 3 yn gymwys i roi gwybodaeth.

Trosglwyddo statws

57.—(1) Os yw myfyriwr rhan-amser cymwys yn trosglwyddo i gwrs rhan-amser arall, rhaid i'r Cynulliad Cenedlaethol drosglwyddo statws y myfyriwr fel myfyriwr rhan-amser cymwys i'r cwrs hwnnw—

- (a) os caiff gais oddi wrth y myfyriwr rhan-amser cymwys am wneud hynny;
  - (b) os yw wedi'i fodloni bod un neu fwy o'r seiliau dros drosglwyddo ym mharagraff (2) yn gymwys; ac
  - (c) os nad yw'r cyfnod cymhwystra wedi dod i ben neu wedi'i derfynu.
- (2) Dyma'r seiliau dros drosglwyddo y cyfeirir atynt ym mharagraff (1)—
- (a) bod y myfyriwr rhan-amser cymwys yn dechrau ymgymryd â chwrs rhan-amser dynodedig arall yn y sefydliad;
  - (b) bod y myfyriwr rhan-amser cymwys yn dechrau ymgymryd â chwrs rhan-amser dynodedig mewn sefydliad arall; neu
  - (c) ar ôl cychwyn cwrs rhan-amser dynodedig ar gyfer gradd gyntaf (heblaw gradd anrhydedd) bod y myfyriwr rhan-amser cymwys, cyn cwblhau'r cwrs hwnnw, yn cael ei dderbyn ar gwrs rhan-amser dynodedig ar gyfer gradd anrhydedd yn yr un pwnc neu bynciau yn y sefydliad.
- (3) Yn ddarostyngedig i baragraff (4), rhaid i fyfyrwr rhan-amser cymwys sy'n trosglwyddo o dan baragraff (1) barhau, am weddill y flwyddyn academiaidd y mae'n trosglwyddo ynddi, i gael mewn cysylltiad â'r cwrs y mae'n trosglwyddo iddo y cymorth y mae'r Cynulliad Cenedlaethol wedi penderfynu bod ganddo hawl i'w gael mewn perthynas â'r cwrs y mae'n trosglwyddo oddi wrtho.
- (4) Caiff y Cynulliad Cenedlaethol ailasesu swm y cymorth sy'n daladwy ar ôl y trosglwyddo yn unol â'r Rhan hon.

Trosi statws

58.—(1) Os yw myfyriwr cymwys yn rhoi'r gorau i ymgymryd â chwrs dynodedig a'i fod yn trosglwyddo i gwrs rhan-amser dynodedig yn yr un sefydliad neu mewn sefydliad arall, rhaid i'r Cynulliad Cenedlaethol drosi statws y myfyriwr fel myfyriwr cymwys i statws myfyriwr rhan-amser cymwys mewn cysylltiad â'r cwrs y mae'n trosglwyddo iddo—

- (a) os caiff gais oddi wrth y myfyriwr cymwys am wneud hynny; a
  - (b) os nad yw'r cyfnod cymhwystra wedi dod i ben neu wedi'i derfynu.
- (2) Os yw'r myfyriwr, cyn cwblhau'r cwrs dynodedig, yn trosglwyddo i gwrs rhan-amser yn yr un pwnc neu bynciau sy'n arwain at yr un cymhwyster yn yr un sefydliad, trinnir y cwrs rhan-amser fel pe bai'n bodloni rheoliad 51(1)(b) os yw cyfnod yr astudio rhan-amser yr ymgymeryd ag ef gan y myfyriwr yn para am flwyddyn academiaidd o leiaf ac nad yw'n fwy na dwywaith y cyfnod y mae ei angen fel rheol i gwblhau gweddill y cwrs dynodedig y mae'r myfyriwr yn trosglwyddo oddi wrtho.
- (3) Mae'r canlynol yn gymwys i fyfyrwr sy'n trosglwyddo o dan baragraff (1)—
- (a) os yw'r Cynulliad Cenedlaethol wedi penderfynu talu swm o grant i'r myfyriwr o dan reoliad 19 mewn rhandaliadau o dro i dro, ni chaniateir talu taliad mewn perthynas â'r swm hwnnw o grant mewn perthynas â chyfnod unrhyw randaliad sy'n dechrau ar ôl y dyddiad y daeth y myfyriwr yn fyfyrwr rhan-amser cymwys;
  - (b) mae uchafswm y grant y byddai gan y myfyriwr hawlogaeth i'w gael, heblaw am y rheoliad hwn, yn unol â rheoliad 54 mewn cysylltiad ag ymgymryd â chwrs rhan-amser dynodedig mewn perthynas â'r flwyddyn academiaidd honno yn cael ei ostwng o un traean os daeth y myfyriwr yn fyfyrwr rhan-amser cymwys yn ystod ail chwarter y flwyddyn academiaidd ac o ddau draean os daeth yn fyfyrwr rhan-amser cymwys mewn chwarter arall yn nes ymlaen yn y flwyddyn honno;
  - (c) os oes swm o grant at unrhyw ddiben wedi'i dalu i'r myfyriwr o dan reoliad 19 mewn un rhandaliad, mae uchafswm y grant sy'n daladwy iddo yn unol â rheoliad 54 at y diben hwnnw yn cael ei ostwng (neu, os yw is-baragraff (b) yn gymwys, ei ostwng ymhellach)

yn ôl swm y grant a dalwyd iddo at y diben hwnnw yn unol â rheoliad 19, ac os yw'r swm sy'n deillio o hyn yn ddim neu'n swm negyddol, bydd y swm hwnnw yn ddim; ac

- (ch) os oedd y myfyriwr, yn union cyn dod yn fyfyrwr rhan-amser cymwys, yn gymwys i wneud cais, ond ei fod heb wneud cais, am fenthyciad at gostau byw mewn perthynas â'r flwyddyn honno, neu heb wneud cais am yr uchafswm neu'r uchafswm wedi'i gynyddu yr oedd ganddo hawlogaeth i'w gael, caiff wneud cais am y benthyciad hwnnw neu unrhyw swm ychwanegol o fenthyciad fel pe bai wedi parhau yn fyfyrwr cymwys; ac o dan yr holl amgylchiadau a grybwyllir ym mharagraff (4) mae uchafswm y benthyciad hwnnw neu uchafswm wedi'i gynyddu y benthyciad hwnnw yn cael ei ostwng yn unol â'r paragraff hwnnw.

(4) Os yw'r cais o dan baragraff (1) yn cael ei wneud yn ystod chwarter cyntaf y flwyddyn academaidd y mae'r benthyciad yn daladwy mewn perthynas â hi, mae uchafswm y benthyciad neu uchafswm wedi'i gynyddu y benthyciad (yn ôl fel y digwydd) yn cael ei ostwng o ddau draean, ac os yw'r cais yn cael ei wneud yn ail chwarter y flwyddyn honno mae'r swm hwnnw'n cael ei ostwng o un traean.

(5) Os yw myfyriwr rhan-amser cymwys yn rhoi'r gorau i ymgymryd â chwrs rhan-amser dynodedig a'i fod yn trosglwyddo i gwrs dynodedig yn yr un sefydliad neu mewn sefydliad arall, rhaid i'r Cynulliad Cenedlaethol drosi statws y myfyriwr hwnnw fel myfyriwr rhan-amser cymwys i statws myfyriwr cymwys mewn cysylltiad â'r cwrs y mae'n trosglwyddo iddo—

- (a) os caiff gais oddi wrth y myfyriwr rhan-amser cymwys am wneud hynny; a
- (b) os nad yw'r cyfnod cymhwystra wedi dod i ben neu wedi'i derfynu.

(6) Mae'r canlynol yn gymwys i fyfyrwr sy'n trosglwyddo o dan baragraff (5)—

- (a) os yw'r Cynulliad Cenedlaethol wedi penderfynu talu swm o grant i'r myfyriwr yn unol â rheoliad 54 mewn rhandaliadau o dro i dro, ni chaniateir talu taliad perthynas â'r swm hwnnw o grant mewn perthynas â chyfnod unrhyw randaliad sy'n dechrau ar ôl y dyddiad y daeth y myfyriwr yn fyfyrwr cymwys;
- (b) rhaid i unrhyw gymorth y mae gan y myfyriwr hawlogaeth i'w gael o dan y Rhan hon mewn perthynas â'r flwyddyn academaidd y mae'r myfyriwr yn trosglwyddo ynddi gael ei anwybyddu wrth bennu swm y gymorth y gall fod ganddo hawlogaeth i'w gael mewn perthynas â'r flwyddyn honno o dan Rannau 4 i 7;
- (c) mae uchafswm unrhyw gymorth o dan Ran 6 neu 7 y byddai gan y myfyriwr hawlogaeth i'w gael, heblaw am y rheoliad hwn, mewn cysylltiad â chwrs dynodedig mewn perthynas â'r flwyddyn academaidd honno yn cael ei ostwng o un traean os daeth y myfyriwr yn fyfyrwr cymwys yn ystod ail chwarter y flwyddyn academaidd honno ac o ddau draean os daeth yn fyfyrwr cymwys mewn chwarter arall yn nes ymlaen yn y flwyddyn honno; ac

- (ch) os oes swm o grant at unrhyw ddiben wedi'i dalu i'r myfyriwr yn unol â rheoliad 54 mewn un rhandaliad, mae uchafswm y grant sy'n daladwy iddo o dan reoliad 19 at y diben hwnnw yn cael ei ostwng (neu, os yw is-baragraff (c) yn gymwys, ei ostwng ymhellach) yn ôl swm y grant a dalwyd iddo at y diben hwnnw yn unol â rheoliad 54 ac os yw'r swm sy'n deillio o hyn yn ddim neu'n swm negyddol, bydd y swm hwnnw yn ddim.

Talu cymorth i fyfyrwyr rhan-amser cymwys

59.—(1) Rhaid i'r Cynulliad Cenedlaethol dalu cymorth o dan reoliad 54 ac o dan reoliad 53(1) (b) a hynny mewn unrhyw randaliadau (os oes rhandaliadau) ac ar unrhyw adegau y mae'n credu eu bod yn briodol ac wrth arfer ei swyddogaethau o dan y paragraff hwn fe gaiff, os nad oes modd gwneud asesiad terfynol ar sail yr wybodaeth a roddwyd gan y myfyriwr, wneud asesiad dros dro o'r cymorth sy'n daladwy.

(2) Caniateir i daliadau gael eu gwneud mewn unrhyw fodd sy'n briodol ym marn y Cynulliad Cenedlaethol a chaiff y Cynulliad Cenedlaethol ei gwneud yn un o amodau'r hawlogaeth i gael taliad fod rhaid i'r myfyriwr rhan-amser cymwys roi i'r Cynulliad Cenedlaethol fanylion cyfrif banc neu gyfrif cymdeithas adeiladu yn y Deyrnas Unedig y gall taliadau gael eu talu iddo drwy eu trosglwyddo'n electronig.

Talu grantiau at ffioedd

60.—(1) Yn ddarostyngedig i baragraffau (2), (3) a (4), rhaid i'r Cynulliad Cenedlaethol dalu'r grant mewn perthynas â ffioedd y mae gan y myfyriwr hawl i'w gael o dan reoliad 53(1)(a) i'r awdurdod academiaidd priodol ar ôl i gais dilys am daliad ddod i law.

(2) Caiff y Cynulliad Cenedlaethol wneud taliadau o dan baragraff (1) ar unrhyw adegau ac mewn unrhyw randaliadau y mae'n credu eu bod yn addas.

(3) Caiff y Cynulliad Cenedlaethol wneud taliadau dros dro o dan baragraff (1) mewn unrhyw achosion y mae'n credu eu bod yn briodol.

(4) Ni chaniateir gwneud taliad oni bai bod y Cynulliad Cenedlaethol wedi'i fodloni bod y myfyriwr wedi bod yn ymgymryd â'r cwrs ers pythefnos.

Gordalu

61.—(1) Caiff y Cynulliad Cenedlaethol adennill unrhyw ordaliad grant mewn perthynas â ffioedd o dan reoliad 53(1)(a) oddi wrth yr awdurdod academiaidd.

(2) Os bydd y Cynulliad Cenedlaethol yn gofyn iddo, rhaid i fyfyrwr rhan-amser cymwys ad-dalu unrhyw swm a dalwyd iddo o dan y Rhan hon sydd am ba reswm bynnag yn fwy na swm y grant y mae ganddo hawl i'w gael o dan y Rhan hon.

(3) Caniateir i unrhyw ordaliad grant o dan y Rhan hon gael ei adennill ym mha un neu fwy bynnag o'r ffyrdd canlynol y mae'r Cynulliad Cenedlaethol yn credu eu bod yn briodol o dan yr holl amgylchiadau—

- (a) drwy dynnu'r gordaliad o unrhyw fath o grant sy'n daladwy i'r myfyriwr o dro i dro yn unol â rheoliadau a wnaed o dan adran 22 o'r Ddeddf;
- (b) drwy gymryd unrhyw gamau eraill i adennill gordaliad sydd ar gael i'r Cynulliad Cenedlaethol.